

Hrvatska – evidencije PDV

Zakon o porezu na dodanu vrijednost

5. Obveza vođenja knjigovodstva

1. Opća odredba

Članak 83.

(1) Porezni obveznik mora u svom knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke koji omogućuju ispravno i pravodobno obračunavanje i plaćanje PDV-a. Porezni obveznik mora osigurati podatke o obvezi PDV-a za uplatu i uplati PDV-a te o potraživanju za povrat pretporeza i njegovoj naplati. Porezni obveznik mora imati i dokumentaciju koja dokazuje da su ispunjeni uvjeti za porezna oslobođenja propisana člankom 41. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Porezni obveznik mora voditi evidenciju dobara koja je otpremio ili prevezao ili koja su za njegov račun bila otpremljena ili prevezena izvan područja Republike Hrvatske, ali unutar Europske unije radi obavljanja usluga procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrima ili njihovog privremenog korištenja u smislu članka 7. stavka 6. točaka d), e) i f) ovoga Zakona.

(3) Porezni obveznik mora voditi detaljnu evidenciju koja omogućava identifikaciju dobara koja mu je iz druge države članice dopremio porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u toj drugoj državi članici ili druga osoba za njegov račun i koja su upotrijebljena za usluge koje se sastoje u procjeni tih dobara ili radovima na tim dobrima.

(4) Porezni obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunanim PDV-om, obvezni su osigurati i podatke o uračunanom PDV-u te podatke o poreznim osnovicama razvrstanim po stopama PDV-a.

(5) Podatke iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka porezni obveznici obvezni su osigurati unutar roka propisanog za uplatu PDV-a.

(6) Ako se u tijeku nadzora utvrdi da porezni obveznik ne vodi knjigovodstvo u smislu ovoga Zakona i zbog toga nije moguće utvrditi obvezu PDV-a, tijelo koje obavlja nadzor nalaže poreznom obvezniku popis zatečenih dobara bez dokumentacije o nabavi, po tržišnim cijenama.

(7) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj evidencija iz ovoga članka.

Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost

2. Obveza vođenja knjigovodstva

2.1. Općenito

Članak 162.

- (1) Porezni obveznik mora u svome knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za točno, pravilno i pravodobno obračunavanje i plaćanje PDV-a.
- (2) Temelj za knjigovodstveno evidentiranje porezno značajnih događaja, promjena i činjenica su odgovarajuće isprave kao što su obračuni izvršenih i primljenih isporuka, izdani i primljeni računi, isprave o uvozu i izvozu (carinske deklaracije), isprave o plaćanjima i naplati kao i sve druge isprave bitne za obračun i plaćanje PDV-a i korištenje prava na odbitak pretporeza.
- (3) Knjigovodstvo poreznog obveznika i knjige izdanih i primljenih računa kao i evidencije propisane za posebni postupak oporezivanja marže moraju se voditi prema načelima točnosti, urednosti i pravodobnosti prema Zakonu o računovodstvu i drugim propisima koji uređuju vođenje knjiga.
- (4) Načelno, PDV obračunan na isporuke dobara i usluga nije prihod poreznog obveznika niti je PDV zaračunan na ulaznim računima – pretporez rashod poreznog obveznika.
- (5) Porezni obveznik na zahtjev Porezne uprave ili drugog tijela nadležnog za nadzor mora omogućiti uvid u ispostavljene i primljene račune.

Članak 163.

- (1) Porezni obveznik mora u svome knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, a naročito:
1. o ukupnom iznosu naknade za isporuke dobara i usluga s PDV-om, iznosu naknade za isporuke dobara i obavljene usluge koje ne podliježu oporezivanju, iznosu naknade za isporuke dobara i usluge koje su oslobođene PDV-a, iznosu naknade za isporuke dobara i usluga koje se oporezuju po propisanim stopama PDV-a,
 2. o obračunanom PDV-u po izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge, razvrstanom po propisanim stopama PDV-a,
 3. o ukupnom iznosu naknada za primljena dobra i usluge bez PDV-a, o ukupnom iznosu naknada s PDV-om te iznosu naknada za primljena dobra razvrstanim po stopama PDV-a,
 4. o obračunanom PDV-u po računima za primljena dobra i korištene usluge (pretporezu) razvrstanom po stopama PDV-a,
 5. o obvezi PDV-a za uplatu i uplati PDV-a,

6. o potraživanju za povrat pretporeza i njegovoj uplati.

(2) Porezni obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunanim PDV-om, obvezni su osigurati podatke o uračunanom PDV-u vrijednost te podatke o poreznim osnovicama razvrstanim po stopama PDV-a.

(3) Radi osiguravanja podataka o izdanim i primljenim računima i PDV-u sadržanom u tim računima, porezni obveznik mora voditi posebne evidencije – Knjigu izdanih (izlaznih) računa (Obrazac I-RA) i Knjigu primljenih (ulaznih) računa (Obrazac U-RA).

(4) Radi osiguravanja podataka o stjecanjima dobara iz drugih država članica, primljenim i obavljenim uslugama u druge države članice kao i u treće zemlje, o primljenim isporukama na koje se primjenjuje prijenos porezne obveze prema članku 75. stavku 2. Zakona i članku 75. stavku 3. Zakona te o PDV-u plaćenom pri uvozu porezni obveznik mora voditi posebnu evidenciju.

(5) Podatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka obvezni su na odgovarajući način osigurati i porezni obveznici koji PDV utvrđuju i plaćaju na temelju naplaćenih naknada.

(6) Oblik i sadržaj Obrazaca I-RA i U-RA sastavni su dio ovoga Pravilnika.

2.2. Knjiga izdanih računa

Članak 164.

(1) U Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),

2. broj računa (stupac 2),

3. datum izdavanja računa (stupac 3),

4. naziv kupca (primatelja dobara ili usluga), ako se radi o poreznom obvezniku – društvu odnosno ime i prezime ako se radi o kupcu – fizičkoj osobi i sjedište/prebivalište ili uobičajeno boravište (stupac 4),

5. PDV identifikacijski broj ili porezni broj ili osobni identifikacijski broj (OIB) kupca. Ovdje se ne unosi podatak za kupce koji imaju sjedište izvan Europske unije, kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima (stupac 5),

6. iznos računa – naknade odnosno naknade s PDV-om (stupac 6). Iznos iz ovog stupca razvrstava se u isporuke koje ne podliježu oporezivanju i isporuke koje su oslobođene PDV-a: tuzemni prijenos porezne obveze (stupac 7), isporuke dobara u drugim državama članicama (stupac 8), isporuke dobara unutar EU (stupac 9), obavljene usluge unutar EU (stupac 10), obavljene isporuke dobara i usluga osobama bez sjedišta u Republici Hrvatskoj (stupac 11), sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici (stupac 12), isporuke novih prijevoznih sredstava (NPS) u EU (stupac 13), isporuke oslobođene PDV-a u tuzemstvu (stupac 14), izvozne isporuke (stupac 15), ostala oslobođenja (stupac 16); isporuke koje se oporezuju po stopi 5% (stupac 17 i 18); isporuke oporezive po stopi 10% i 13% (stupci 19 i 20) i isporuke oporezive po stopi od 25% (stupci 21 i 22).

7. iznos isporuka koje se odnose na tuzemni prijenos porezne obveze (stupac 7),
8. isporuke dobara u drugim državama članicama (stupac 8),
9. isporuke dobara unutar EU (stupac 9),
10. obavljene usluge unutar EU (stupac 10),
11. obavljene isporuke dobara i usluga osobama bez sjedišta u Republici Hrvatskoj (stupac 11),
12. sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici (stupac 12),
13. isporuke novih prijevoznih sredstava (NPS) u EU (stupac 13),
14. iznos računa za ostale isporuke u tuzemstvu oslobođene PDV-a bez prava na odbitak pretporeza (stupac 14). Porezni obveznici koji za isporuke oslobođene PDV-a prema članku 78. stavku 3. Zakona ne moraju izdavati i račune u ovaj stupac unose vrijednost tih isporuka u ukupnom iznosu za pojedino razdoblje oporezivanja,
15. iznos računa za izvozne isporuke. Unose se podaci za obavljene isporuke temeljem carinskih deklaracija (stupac 15),
16. ostala oslobođenja (stupac 16),
17. isporuke koje se oporezuju po stopi od 5% (stupac 17 i 18),
18. oporezive isporuke po stopi od 10% i 13% (stupac 19 i 20),
19. oporezive isporuke po stopi od 25% (stupac 21 i 22).

(2) U Knjigu izdanih računa unose se i:

1. podaci o isporukama iz članka 7. stavka 3. i članka 8. stavka 3. Zakona te podaci o naknadnim ispravicima računa.

2. podaci o dnevnom gotovinskom prometu za koji su izdani računi sukladno Općem poreznom zakonu. U tom slučaju se u stupac 2 unose brojevi računa za gotovinski promet (od ___ do ___, prema specifikaciji od ___ do ___ i slično), u stupac 3 datum, u stupac 4 naznaka da se radi o gotovinskim računima kao »gotovinska naplata blagajne br. ___« i slično, stupac 5 se ne popunjava. U stupac 6 upisuje se ukupan gotovinski promet s PDV-om, a iznos tih računa razvrstan po stopama PDV-a upisuje se u stupce 17, 18, 19, 20, 21 i 22. U ove stupce porezni obveznik može na temelju isprava o dnevnom gotovinskom prometu upisati u jednom iznosu gotovinski promet za cijelo razdoblje oporezivanja.

3. podaci o gotovinskom prometu bez računa u smislu Općeg poreznog zakona na način da se u stupac 2 unosi oznaka prodajnog mjesta, u stupac 3 datum prometa, a ostali se podaci upisuju na način iz točke 2. ovoga stavka.. podaci o gotovinskom prometu bez računa u smislu Općeg poreznog zakona na način da se u stupac 2 unosi oznaka prodajnog mjesta, u stupac 3 datum prometa, a ostali se podaci upisuju na način iz točke 3. ovoga stavka.

(3) U Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuju se i računi za primljene predujmove.

(4) U Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuju se podaci o porezno značajnim stavkama izdanih računa. Ako su u izdanom računu sadržane i prolazne stavke koje ne čine sastavni

dio naknade za obavljenu isporuku odnosno poreznu osnovicu, tada se taj dio računa ne iskazuje u stupcu 6. Porezni obveznik za iznose prolaznih stavki sadržanih u izdanom računu može u Knjizi izdanih (izlaznih) računa dodati nove stupce u kojima će ih evidentirati.

2.3. Knjiga primljenih računa

Članak 165.

(1) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),
2. broj računa (stupac 2),
3. datum računa (stupac 3),
4. naziv – ime i prezime dobavljača odnosno isporučitelja dobara ili usluga i sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište (stupac 4),
5. PDV identifikacijski broj ili porezni broj ili osobni identifikacijski broj dobavljača odnosno isporučitelja (stupac 5),
6. porezna osnovica 5% (stupac 6),
7. porezna osnovica 13% (stupac 7). Tu se upisuje i porezna osnovica za račune koji su oporezivani po stopi 10%,
8. porezna osnovica 25% (stupac 8). Tu se upisuje i porezna osnovica za račune koji su oporezivani po stopama 22% i 23%,
9. u stupac 9 iznos računa (naknade s PDV-om), a iskazani PDV se dalje razvrstava kao pretporez u stupce 11, 12, 13, 14, 15 i 16,
10. pretporez po stopi 5% koji se može odbiti (stupac 11) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 12),
11. pretporez po stopi 13% koji se može odbiti (stupac 13) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 14). Tu se upisuje i pretporez po računima za isporuke koje su bile oporezive po stopi 10%,
12. pretporez po stopi 25% koji se može odbiti (stupac 15) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 16). Tu se upisuje pretporez za račune koji su oporezovani po stopama 22% i 23%.

(2) U Knjigu primljenih računa upisuju se i računi za plaćene predujmove.

(3) U Knjigu primljenih računa unose se i podaci o naknadnim ispravicima pretporeza u smislu odredbe članka 33. stavka 7. Zakona.

(4) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa upisuju se podaci o porezno značajnim stavkama računa. Ako su u primljenom računu sadržane i prolazne stavke koje ne čine sastavni dio naknade za obavljenu isporuku odnosno poreznu osnovicu, tada se taj dio računa ne iskazuje u stupcima 6, 7, 8, 9 i 10. Porezni obveznik za iznose prolaznih stavki sadržanih u ulaznom računu može u Knjizi primljenih (ulaznih) računa dodati nove stupce u kojima će ih

evidentirati.

(5) Ako je porezni obveznik za nabavljeno dobro odbio pretporez, a zatim to dobro prodaje prema posebnom postupku oporezivanja marže u skladu s člankom 95. Zakona obvezan je u Knjizi primljenih (ulaznih) računa stornirati račun za to dobro i upisati ga u Evidenciju o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (Obrazac PDV-MU) i obrnuto ako porezni obveznik pri nabavi dobra nije odbio pretporez, a zatim to dobro prodaje po redovnom postupku oporezivanja u Evidenciji o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (Obrazac PDV-MU) stornirati će račun i upisati ga u Knjigu primljenih (ulaznih) računa (Obrazac U-RA).

2.4. Čuvanje evidencija i dokazi

Članak 166.

(1) Knjige izdanih i primljenih računa zaključuju se za svaku kalendarsku godinu odnosno i pri prestanku poslovanja.

(2) Tijekom godine, za svako razdoblje oporezivanja, iznosi upisani u knjige iz stavka 1. ovoga članka se zbrajaju i koriste za popunjavanje prijave PDV-a.

(3) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa i Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuje se i kumulativni iznos PDV-a za razdoblje oporezivanja.

(4) Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka odnose se i na evidencije iz članka 189. stavka 4. ovoga Pravilnika.

Članak 167.

Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice odnosno PDV-a kao i pretporeza, nije obvezan posebno voditi knjige i evidencije propisane ovim Pravilnikom.

Članak 168.

Obrasci i knjige iz ovoga Pravilnika mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci.

Članak 169.

Porezni obveznik, koji obavlja isporuke dobara u druge države članice, za koje se u skladu s člankom 13. Zakona smatra, da je mjesto obavljene isporuke gdje otprema ili prijevoz završava mora u svom knjigovodstvu osigurati podatke o iznosu godišnjeg prometa, posebno za svaku pojedinu državu članicu odredišta.

Članak 170.

(1) Porezni obveznik koji primjenjuje oslobodjenje od PDV-a temeljem članka 41. Zakona, dokazuje da je dobro otpremljeno ili prevezeno u drugu državu članicu računom, otpremnicom, prijevoznom ispravom ili drugim dokumentom iz kojeg je razvidno da se odnosi na otpremu ili prijevoz dobara navedenih u računu.

(2) Ako dobra otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu osoba koja stječe dobro ili druga osoba za njen račun, prodavatelj dobara uz dokumente iz stavka 1. ovoga članka kao dokaz da su dobra otpremljena ili prevezena u drugu državu članicu, koristi pisanu izjavu o otpremi ili prijevozu dobara u drugu državu članicu koju je potpisao preuzimatelj dobara.

(3) U pisanoj izjavi o otpremi ili prijevozu dobara iz stavka 2. ovoga članka moraju biti navedeni sljedeći podaci:

- a) ime i prezime (naziv) prodavatelja,
- b) broj računa i datum izdavanja računa za isporučena dobra,
- c) ime i prezime (naziv) i PDV identifikacijski broj kupca,
- d) registarske oznake prijevoznog sredstva kojim su dobra otpremljena ili prevezena,
- e) mjesto odredišta u drugoj državi članici.

Članak 171.

(1) Evidencija dobara iz članka 83. stavka 2. Zakona mora sadržavati sljedeće podatke:

1. redni broj isporuke,
2. broj i datum isporuke,
3. ukupnu vrijednost dobara u kunama iz isprave,
4. količinu dobara, navedenih u ispravi,
5. opis dobara,
6. vrstu transakcije iz članka 7. stavka 6. točaka d), e) i f) Zakona (u slučaju iz točaka d) i e) vrstu obavljene usluge, u slučaju iz točke f) svrhu privremenog korištenja dobara, kao što su primjerice: sajam, izložba, i slično)
7. državu članicu, u koju je dobro otpremljeno ili prevezeno,
8. datum otpreme dobara,
9. datum stvarnog primitka dobara, kada se dobro vraća u Republiku Hrvatsku, ili datum prodaje dobara, ako se dobro ne vrati u Republiku Hrvatsku,
10. količinu dobara i opis dobara, koja se ne vraćaju u Republiku Hrvatsku.

(2) Ako se dobro iz prve države članice otpremi izravno u drugu državu članicu, a još uvijek su ispunjeni uvjeti iz članka 7. stavka 6. točaka d), e) i f) Zakona tada porezni obveznik mora takvu transakciju posebno evidentirati.

Članak 172.

Porezni obveznik, mora u skladu s člankom 83. stavkom 3. Zakona u svom knjigovodstvu osigurati osobito sljedeće podatke:

1. količina i vrijednost primljenih dobara,
2. opis dobara,
3. vrsta obavljene usluge,
4. ime i sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište naručitelja usluge,
5. PDV identifikacijski broj naručitelja usluge,
6. datum primitka dobara iz države članice naručitelja usluge,
7. datum povrata dobara nakon obavljene usluge,
8. količina dobara, koja nisu vraćena naručitelju,
9. opis dobara, koja nisu vraćena naručitelju.